

T.C.
İSTANBUL
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1363

KARAR NO : 2024/5544

DAVACI :
VEKİLLERİ :

DAVALI : İSTANBUL VALİLİĞİ İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜĞÜ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Suriye uyruklu davacı tarafından yeniden geçici koruma kapsamı altına alınması talebiyle yaptığı başvurunun Kilis ilinde bulunan geçici barınma merkezine başvurması gerektiğinden bahisle reddine ilişkin 13.09.2022 tarih ve sayılı İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü işleminin; hukuka aykırı olduğu, geçici korumasının iptaline sebep olan sınır dışı işleminin yetkili Mahkemece iptal edildiği, idarece geçici koruma statüsünün de eski haline getirilmesi gerekirken kendisini Kilis'e yönlendirdiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının geçici koruma statüsünün hakkında adli işlem yapılması nedeni ile kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından tehlike oluşturması nedeni ile iptal edildiği, geçici koruma kayıt işlemlerinin hali hazırda Bakanlık talimatı ile belirli geçici barınma merkezleri tarafından yapıldığı, İstanbul ilinin artan yabancı kapasitesi nedeni ile istisnalar dışında geçici koruma kaydına kapatıldığı, davacının durumunun da istisnalar kapsamına girmediği ileri sürülerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 16. İdare Mahkemesince dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Uyuşmazlık, Suriye uyruklu davacının yeniden geçici koruma kapsamına alınması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemde kaynaklanmaktadır.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 'Geçici Koruma' başlıklı 91. maddesinde, "– (1) Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma sağlanabilir. (2) Bu kişilerin Türkiye'ye kabulü, Türkiye'de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye'den çıkışlarında yapılacak işlemler, kitlesel hareketlere karşı alınacak tedbirlerle ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasındaki iş birliği ve koordinasyon, merkez ve taşrada görev alacak kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerinin belirlenmesi, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükümlerine yer verilmiştir.

Geçici Koruma Yönetmeliğinin 'Geçici Koruma Kapsamına Alınmayacak Yabancılar' başlıklı 8. maddesinde, "(1) Aşağıdaki hallerde, yabancı geçici korumadan yararlandırılmaz, yararlandırılmışsa geçici koruması iptal edilir. a) Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair 1967 Protokolüyle değişik 28/7/1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmenin 1 inci maddesinin (F) fıkrasında belirtilen fiillerden suçlu olduğuna dair ciddi kanaat bulunanlar. b) Türkiye dışında hangi saikle olursa olsun zalimce eylemler yaptığını düşündürecek nedenleri bulunanlar. c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suç ya da fiillerin işlenmesine iştirak eden veya bu fiillerin işlenmesini tahrik edenler. ç) Ülkesinde silahlı çatışmaya katılmış olduğu halde bu faaliyetlerini kalıcı olarak sonlandırmayanlar. d) Terör eylemlerinde bulunduğu veya planladığı ya da bu eylemlere iştirak ettiği tespit edilenler. e) Ciddi bir suçtan mahkûm olarak topluma karşı tehdit oluşturabileceği değerlendirilenler ile milli güvenlik, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehlike oluşturduğu değerlendirilenler. f) Türkiye'de işlenmesi hâlinde hapis cezası verilmesini gerektiren suç veya suçları daha önce işleyen ve bu suçun cezasını çekmemek için menşe veya ikamet ülkesini terk edenler. g) Uluslararası mahkemelerce hakkında insanlık suçu işlediğine dair karar verilmiş kişiler. ğ) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk

T.C.
İSTANBUL
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1363

KARAR NO : 2024/5544

Ceza Kanununun Dördüncü Kısım Yedinci Bölümünde yer alan suçlardan birini işleyenler. (2) Birinci fıkra kapsamındaki kararlar bireysel olarak Genel Müdürlük tarafından alınır ve ilgili yabancıya bildirilir. (Ek cümle:RG-25/12/2019-30989-CK-1851/3 md.) Genel Müdürlük bu yetkisini, kısmen veya tamamen valiliklere devredebilir. (3) Birinci fıkra kapsamında olanlar, ülkelerine dönüşleri sağlanıncaya kadar, insani nedenlerle mevcut geçici barınma merkezlerinin özel bir bölümünde veya ayrı geçici barınma merkezinde ya da valiliklerce belirlenen yerlerde, Kanunda belirtilen idari gözetim kararı alınmaksızın da barındırılabilir. Bu yabancıların aile üyeleri, talep etmeleri halinde, aile üyelerinin geçici koruma durumlarına bakılmaksızın aynı yerde de barındırılabilir. (4) Geçici koruma kapsamına alınmayan kişilerin ülkelerine geri dönüşleri sağlanıncaya kadar haklarında yapılacak tüm iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir. (5) Geçici barınma merkezi yönetimi, acil ihtiyaç durumlarında ya da kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine birinci fıkra kapsamındaki yabancıların geçici barınma merkezinden kısa süreli olarak ayrılmasına izin verebilir. Geçici barınma merkezi yönetimi tarafından gerekli görülen durumlarda, geçici barınma merkezinden kısa süreli olarak ayrılacak bu kişilere kolluk görevlilerinin eşlik etmesi talep edilebilir. Bu yabancıların geçici barınma merkezinden kısa süreli ayrılmasına ilişkin hususlar, geçici barınma merkezlerinin kuruluş ve yönetimi ile ilgili düzenlemeler kapsamında belirlenir." hükümleri yer almış olup "Geçici koruması sona erenlerin tekrar gelmesi" başlıklı 13./1.maddesinde de "Geçici koruma uygulamasının devam ettiği süre içinde, geçici koruma kapsamında olduğu halde 12 nci maddeye göre geçici koruması sona eren yabancıların, geçici korumadan faydalanmak üzere tekrar sınırlarımıza gelmesi veya sınırlarımızı geçmesi halinde, geçici koruma hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağına Genel Müdürlük bireysel olarak karar verir. Genel Müdürlük bu yetkisini, kısmen veya tamamen valiliklere devredebilir" kuralına yer verildiği görülmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden; kimlerin geçici koruma kapsamına alınacağı ve geçici korumadan yararlandırılanlardan hangilerinin bu statüsünün iptal edileceğinin ayrıntılı olarak düzenlendiği dolayısıyla belirtilen iş bu idari tasarrufların öngörülen hallere istinaden uygulanacağı, bu bağlamda belirtilen sebeplerden herhangi birisi söz konusu olduğunda ilgili idare tarafından bunun somut bir şekilde ortaya konulması gerektiği açıktır. Bunun yanı sıra, geçici koruma statüsü sona eren yabancıların tekrar sınırlarımıza gelmesi halinde geçici koruma hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağına bireysel olarak karar verileceği belirtilirken geçici koruma statüsü iptal edilenlerin yeniden bu statüyü elde etme imkanlarının olup olmadığı ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmediği görülmekte olup, bunun geçici koruma iptaline ilişkin düzenlemenin amacına, niteliğine ve mantığına uygun bir durum olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, geçici koruma statüsünün iptaline yol açan nedenlerin, hatalı olduğu ve herhangi bir işleme dayanak alınacak hukukilikten yoksun olduğu yargı kararıyla ya da idarece belirlenen sebeplerle ortaya çıktığında ilgili yabancıların bu yeni hukuki durumdan kaynaklı olarak yeniden geçici koruma statüsü verilmesi yönünde başvuru yapmasına engel bir durum bulunmadığı anlaşılmaktadır. Böyle bir durum söz konusu olduğunda ilgili idarece yeniden geçici koruma talep eden yabancı ile ilgili tekrar bir değerlendirme yapılarak karar verilmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Suriye uyruklu davacının, daha önce geçici koruma kapsamında olduğu ve adli bir olay nedeniyle kimlik belgesine el konulduğu, imam nikahlı eşi ve tedavisini yaptırdığı bir çocuğunun bulunduğu, ülkesinin durumu ve ailevi nedenlerle geçici koruma kapsamına alınması için davalı idareye başvuruda bulunduğu, iş bu başvurunun İl Göç İdaresi Müdürlüğünün dava konusu işlemler reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Suriye uyruklu davacı hakkında resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan suçundan adli işlem yapılması akabinde sınır dışı etme kararı alınarak geçici koruma statüsünün iptal edildiği, sınır dışı etme kararının yetkili mahkemece iptali üzerine davacı tarafından davalı idareye başvurularak yeniden İstanbul ilinden geçici koruma kapsamı altına alınma talep ettiği, başvurusunun Kilis ilinde bulunan geçici barınma merkezine başvurusu gerektiğinden bahisle reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; davalı idarece savunma dilekçesinde davacının başvurusunun Göç İdaresi Genel Müdürlüğünü Uluslararası Koruma Dairesi Başkanlığının 24.09.2019 tarih ve E-59524 sayılı "Geçici Koruma Kapsamında Yürütülen Kayıt ve Güncelleme İşlemleri" konulu yazı doğrultusunda reddedildiği ileri sürülmüş ise de, anılan yazıda davacının duruma uygun herhangi bir düzenleme bulunmadığı, davacının hakkında sınır dışı etme kararı alınarak geçici koruma statüsü iptal edilmeden önce zaten İstanbul ilinde kayıtlı olduğu, geçici koruma statüsünün iptaline dayanak olan sınır dışı etme kararının İstanbul 15. İdare Mahkemesinin E:2021/2114 K:2022/1558 sayılı kararı ile iptal edildiği görülmüş olup, davacının başvurusu üzerine İstanbul Valiliği İl Göç

T.C.
İSTANBUL
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1363

KARAR NO : 2024/5544

İdareci Müdürlüğünce sınır dışı etme kararının iptaline ilişkin mahkeme kararının gerekçesi de dikkate alınarak bir işlem tesis edilmesi gerekirken davacının Kilis iline yönlendirilmek suretiyle başvurusunun reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin iptaline

2-Aşağıda dökümü yapılan 883,30 TL yargılama giderinin ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine,

3-Kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 12/09/2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
218733

Üye
192882

Üye
115025

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	179,90 TL
Karar Harcı	:	179,90 TL
Y.D. Harcı	:	296,40 TL
Vekalet Harcı	:	89,60 TL
Posta Gideri	:	137,50 TL
TOPLAM		: 883,30 TL